

Kerkuil

Beschrijving

Elegante uil, zo groot als een kraai, wit hartvormige gezicht rond pikzwarte ogen. Een vleugelspanwijdte van 95 cm. Door nachtelijke witte verschijningen, rond kerkhoven, werd hij geassocieerd met geesten en mythes.

De ondervleugels zijn geheel wit. De borst en buik kan soms beige zijn met spikkels of wit.

Leefgebied

De kerkuil jaagt vooral op muizen in halfopen landschap. Door dorps- en stadsuitbreidingen is dit voedsel steeds verder van kerken te vinden.

Voedsel

Vooraf muizen en af en toe een vogeltje of amfibie. De beschikbaarheid van voldoende voedsel bepaalt of de kerkuil tot broeden komt. De zwart glanzende braakballen (niet verteerbare prooiresten) die hij uitspuwt, verraden zijn aanwezigheid.

Nest

Oorspronkelijk is hij een holenbroeder. Door het afsluiten van kerken, zoeken kerkuilen andere geschikte plaatsen: schuren, schoorstenen, zolders enz. Het vrouwtje legt in het voorjaar 4 tot 7 eieren. In goede muizenjaren zijn er soms 2 broedsels.

Huidige toestand

Door de zachte winters en actieve bescherming stelt de kerkuil het momenteel vrij goed. In voedselrijke jaren zijn er ruim 1.000 koppels in Vlaanderen. In daljaren is dit ongeveer de helft. In West-Vlaanderen is dit respectievelijk 120 en 35 koppels
Rode lijst: Kwetsbaar.

Aantallenkaart

© Vifaafoto

WAT HEBBEN KERKUILEN NODIG?

Duurzame nestgelegenheid

Door het afsluiten van de kerken om stadsduiven en kauwen te weren, moest de kerkuil noodgedwongen uitkijken naar een andere broedplaats.

Momenteel broedt de kerkuil vaak in kerkuilennestkasten maar ook nog op vrije locaties in kerken, kastelen, boerderijen, fabrieken en woningen (schoorstenen).

Sommige vrije locaties herbergen al tientallen jaren kerkuilen, andere zijn minder duurzaam (bv. schoorstenen). Een duurzame oplossing is het aanbrengen van een nestkast op een geschikte locatie.

Veilige leefomgeving

Kerkuilen jagen laag boven de grond en zijn op die manier gemakkelijk het slachtoffer van het moordend wegverkeer. Muizenrijke ruigtes en akkerranden weg van de wegbermen zijn ideaal.

WAT KAN IK DOEN VOOR DE KERKUIL?

NESTKASTEN

- Nestkasten bieden, mits ze goed worden geplaatst, heel wat voordelen: ze zijn duurzaam en kunnen jaarlijks worden opgevolgd; de jongen hebben voldoende ruimte om hun vleugels open te slaan en het aantal uitvliegende jongen is hoger dan bij vrije locaties.
- Nestkasten kunnen in gesloten gebouwen achter een inlooppijp worden opgesteld maar evenzeer in open schuren. Sommige oude gebouwen hebben nog een uilengat. Laat die open.
- De nestkast is behoorlijk groot (100 x 50 x 50 cm) met een invliegopening van 15 x 15 cm en wordt het best vrij hoog in het gebouw gemonteerd aan een zijgevel.
- Ook (half)open schuren komen in aanmerking, om een nestkast te plaatsen, mits ze voldoende hoog en rustig zijn.
- Ook speciale locaties worden verkozen als broedplaats bv. droogkasten voor hop of chicorei, die nu vaak leeg staan. Op boerderijen soms ook tussen de isolatieruimte van stallen en schuren.

HAGEN EN HOUTKANTEN

- Het biotoop kan versterkt worden door het aanplanten van houtkanten, hagen en andere kleine landschapselementen (KLE's). Hierdoor stijgt het voedselaanbod voor onze kerkuilen.
- Steenuilennestkasten worden op een hoogte van 2 tot 4 m geplaatst in bomen of aan de gevel van een hoevegebouw. Jonge steenuilen klauteren graag wat rond in de buurt van hun nestkast. Een paar takken rakelings langs de kast of een soort van terras vooraan aan de nestkast verhoogt de veiligheid van de jongen.

KNAAGDIERVERGIF

- Het gebruik van allerlei verdelgingsmiddelen tegen knaagdieren is nefast voor uilen en roofvogels. Wanneer kerkuilen vergiftigde muisen of ratten eten, stapelt het gif zich op in het lichaam van de kerkuil. Dit leidt tot onvruchtbaarheid of in het slechtste geval tot de dood. Vermijd vooral producten met **Brodifacoum** als actieve stof. Met een kerkuil in de buurt heb je niet veel meer te vrezen van kleine knaagdieren.

AANLEG GRASBUFFERSTROKEN (DUO-RANDEN)

- Grasbufferstroken (min. 9 m breed) zijn ideaal voor de kerkuil als jachtterrein, zeker wanneer die bestaan uit een speciale grassen- en kruidenmix én beheerd worden als duo-rand. Dit is een combinatie van parallelle korte en lange vegetatie. De korte strook wordt door tweemaandelijks maaibeurten kort gehouden. De lange strook wordt jaarlijks in augustus gemaaid.

PRIORITEITEN

Zorg voor duurzame nestgelegenheid

Creëer een veilige leefomgeving

Plaats nestkasten

Plant hagen en houtkanten

Mijd knaagdierversgif

Leg grasbufferstroken aan